

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 28. mai 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0152/B(COD)

5951/1/21
REV 1 ADD 1

VISA 26
FRONT 41
MIGR 26
IXIM 38
SIRIS 14
COMIX 71
CODEC 155
PARLNAT 121

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

Teema: Nõukogu esimese lugemise seisukoht eesmärgiga võtta vastu EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrusi (EL) nr 603/2013, (EL) 2016/794, (EL) 2018/1862, (EL) 2019/816 ja (EL) 2019/818 seoses tingimuste kehtestamisega juurdepääsu saamiseks muudele ELi infosüsteemidele viisainfosüsteemi kasutamise eesmärgil

- Nõukogu põhjendused
- Nõukogu poolt vastu võetud 27. mail 2021

I. SISSEJUHATUS

1. Pärast VISi põhjalikku hindamist esitas komisjon 16. mail 2018 seadusandliku ettepaneku VISi määruse muutmiseks¹ (edaspidi „VISi muutmise määrus“).
2. Alaliste esindajate komitee võttis oma 19. detsembri 2018. aasta koosolekul vastu volituse läbirääkimiste alustamiseks Euroopa Parlamendiga².
3. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse vastu 19. septembril 2018³.
4. Euroopa Andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse 12. detsembril 2018⁴.
5. Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA) esitas Euroopa Parlamendi taotlusel oma arvamuse 30. augustil 2018⁵.
6. Euroopa Parlament võttis oma esimese lugemise seisukoha vastu 13. märtsil 2019⁶.
7. Nõukogu ja Euroopa Parlament alustasid läbirääkimisi 2019. aasta oktoobris eesmärgiga jõuda kokkuleppele nõukogu esimese lugemise seisukoha etapis („varane teise lugemise kokkulepe“).
8. Läbirääkimiste käigus ilmnis, et teatavad sätted – nn VISist tulenevad muudatused („VIS consequential amendments“) – on komisjoni ettepanekust puudu. Tegu on muudatustega, mis tuleb ELi infosüsteeme ja andmebaase käsitlevates õigusaktides teha neis muudes süsteemides VISi poolt tehtavate automaatsete päringute tõttu. Samasuguste muudatuste kohta on komisjon teinud ettepaneku ETIASe puhul⁷.

---

¹ 8853/18.

² 15726/18.

³ EESC 2018/03954, ELT C 440, 6.12.2018, lk 154–157.

⁴ Euroopa Andmekaitseinspektori arvamuse kokkuvõte, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu uus määrus viisainfosüsteemi kohta (ELT C 50, 8.2.2019, lk 4–8).

⁵ FRA aramus – 2/2018, <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/revised-visa-information-system-and-its-fundamental-rights-implications>.

⁶ T8-0174/2019, 7401/19.

⁷ Vt COM(2019) 3 final ja COM(2019) 4 final.

9. Kuna liikmesriikide osalemine vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga seotud ELi poliitikas on erinev, oli õiguslikult võimalik lisada VISi muutmise määrusesse vaid ühed tulenevad muudatused, s.t välispiiridega seotud Schengeni *acquis*' valdkonna õigusaktide muudatused, samal ajal kui muud sätted, mis ei kuulu nimetatud *acquis*'sse, tuli lisada eraldi õigusakti, nimelt määrusesse, mis käsitleb VISist tulenevaid muudatusi (käesolevate nõukogu põhjenduste teema).
10. 17. juunil 2020 muutis alaliste esindajate komitee nõukogu volitust, et lisada VISist tulenevad muudatused⁸. Kuna Euroopa Parlament oli oma esimese lugemise seisukoha juba vastu võtnud, andis parlamendi läbirääkimisrühm teada, et määrab oma seisukoha kõnealuste uute sätete suhtes kindlaks institutsioonidevaheliste läbirääkimiste käigus.
11. Pärast kuut poliitilist kolmepoolset kohtumist ja arvukaid tehnilisi kohtumisi viidi läbirääkimised 8. detsembril 2020 edukalt lõpule sellega, et Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kompromissile kahe määruse tekstis:
- määrus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EÜ) nr 810/2009, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1860, (EL) 2018/1861, (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/1896 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK, et reformida viisainfosüsteemi (edaspidi „VISi muutmise määrus“) ja
  - määrus, millega muudetakse määrusi (EL) nr 603/2013, (EL) 2016/794, (EL) 2018/1862, (EL) 2019/816 ja (EL) 2019/818 seoses tingimuste kehtestamisega juurdepääsu saamiseks muudele ELi infosüsteemidele VISi kasutamise eesmärgil (edaspidi „VISist tulenevaid muudatusi käsitlev määrus“, käesolevate nõukogu põhjenduste teema).
12. Alaliste esindajate komitee analüüsis 22. jaanuaril 2021 lõplikku kompromissteksti eesmärgiga saavutada kokkulepe.

---

⁸ 8787/20.

13. 27. jaanuaril 2021 kinnitas Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade (LIBE) komisjon poliitilise kokkuleppe ning 1. veebruaril saatis LIBE-komisjoni esimees alaliste esindajate komitee eesistujale kirja, milles kinnitas, et kui nõukogu peaks need kaks määrust esimesel lugemisel pärast õiguskeelelist viimistlemist heaks kiitma, kiidab parlament nõukogu seisukoha heaks teisel lugemisel.
14. Alaliste esindajate komitee kinnitas 3. veebruaril 2021 mõlema määruse kompromissteksti suhtes saavutatud poliitilise kokkuleppe.
15. Taani ei osale VISist tulenevaid muudatusi käsitleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus niivõrd, kui võrd selle sätteid käsitlevad SISI määruse (EL) 2018/1862 kohaldamisala ulatuses, põhineb Schengeni *acquis*’l, otsustab Taani asjakohase protokolliga artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt selle määruse kohta otsuse tegemist, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.
16. Iirimaa osaleb VISist tulenevaid muudatusi käsitlevas määruses niivõrd, kui võrd selle määruse sätteid käsitlevad SISI määruse (EL) 2018/1862 kohaldamisala ulatuses. Niivõrd, kui võrd käesoleva määruse sätteid on seotud Europoli, Eurodaci ja ECRIS-TCNiga, ei osale Iirimaa kõnealuse määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
17. Islandi, Norra, Šveitsi ja Liechtensteini puhul kujutab VISist tulenevaid muudatusi käsitlev määrus niivõrd, kui võrd see on seotud SISiga määruse (EL) 2018/1862 kohaldamisala ulatuses, endast Schengeni *acquis*’ sätete edasiarendamist.

II. EESMÄRK

18. VIS, mis on loodud nõukogu otsusega 2004/512/EÜ (VISi otsus) ja määrusega (EÜ) nr 767/2008, on ELi infosüsteem lühiajaliste („Schengeni“) viisade menetlemise hõlbustamiseks ning viisa-, piiri-, varjupaiga- ja rändeasutuste abistamiseks Schengeni alale reisimiseks viisat vajavate kolmandate riikide kodanike kontrollimisel. VIS ühendab liikmesriikide konsulaadid kogu maailmas ja kõik nende välispiiripunktid.

19. VISi muutmise määruse eesmärk on VISi edasi arendada, et tulla paremini toime uute viisa-, piiri- ja julgeolekupoliitika väljakutsetega.
20. VISist tulenevaid muudatusi käsitlevas määruses kehtestatakse tingimused, mille alusel VIS teeb päringuid Eurodaci, SISI ja ECRIS-TCNi salvestatud andmetes ning Europoli andmetes, et teha VISi muutmise määruses täpsustatud automaatsete päringute raames kindlaks päringutabamused.
21. Komisjoni ettepanek ei sisaldanud tingimusi juurdepääsuks muudele ELi infosüsteemidele ja andmebaasidele VISi päringuteks; seda peamiselt seetõttu, et see esitati enne mitme muid ELi infosüsteeme ja andmebaase käsitleva õigusakti ja koostalitlusvõime määruste vastuvõtmist.
22. Nõukogu esimese lugemise seisukohas täidetakse see lünk ja võetakse arvesse uut koostalitlusvõimealast õigusmaastikku, mis on pärast ettepaneku esitamist edasi arenenud.
23. Tehnilised muudatused, mis tehakse piiridega seotud Schengeni *acquis*'sse kuuluvates määrustes (VISi määrus⁹, EESI määrus¹⁰, ETIASe määrus¹¹, määrus SISI kasutamise kohta tagasisaatmiseks¹², määrus SISI loomise, toimimise ja kasutamise kohta piirikontrolli valdkonnas¹³ ja piiride valdkonna koostalitlusvõime määrus¹⁴), esitatakse VISi muutmise

---

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60–81).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L 327, 9.12.2017, lk 20–82).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1–71).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1860 Schengeni infosüsteemi kasutamise kohta ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks (ELT L 312, 7.12.2018, lk 1–13).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1861, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist piirikontrolli valdkonnas ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ja määrust (EÜ) nr 1987/2006 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1987/2006 (ELT L 312, 7.12.2018, lk 14–55).

määruses, samal ajal kui muudatused, mis tehakse määrustes, mis ei kuulu Schengeni *acquis*'sse või kuuluvad Schengeni politseikoostööd käsitlevate tekstide hulka (Eurodaci määrus¹⁵, Europoli määrus¹⁶, SISi loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös käsitlev määrus¹⁷ ECRIS-TCNi määrus¹⁸ ja politseikoostöö valdkonna koostalitlusvõime määrus¹⁹), esitatakse selles eraldi õigusaktis, kuna liikmesriikide osalemine vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva alaga seotud ELi poliitikates on erinev.

24. Nimetatud kaks määrust räägiti siiski läbi paketina ning nende eesmärk on toimida üksteisega täielikus kooskõlas, et võimaldada VISi terviklikku toimimist ja kasutamist.

-
- ¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/817, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik piiride ja viisade valdkonnas ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1726 ja (EL) 2018/1861 ning nõukogu otsuseid 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK (ELT L 135, 22.5.2019, lk 27–84).
- ¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 603/2013, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 180, 29.6.2013, lk 1–30).
- ¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53–114).
- ¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1862, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalasises koostöös ning millega muudetakse nõukogu otsust 2007/533/JSK ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1986/2006 ning komisjoni otsus 2010/261/EL (ELT L 312, 7.12.2018, lk 56–106).
- ¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/816, millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN), ning muudetakse määrust (EL) 2018/1726 (ELT L 135, 22.5.2019, lk 1–26).
- ¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/818, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik politsei- ja õiguskaitsekoostöö, varjupaiga ja rände valdkonnas ning muudetakse määrusi (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1862 ja (EL) 2019/816 (ELT L 135, 22.5.2019, lk 85–135).

III. NÕUKOGU ESIMISE LUGEMISE SEISUKOHA ANALÜÜS

A. Üldinfo

25. Euroopa Parlament ja nõukogu pidasid läbirääkimisi eesmärgiga sõlmida kokkulepe nõukogu esimese lugemise seisukoha alusel, mille parlament võiks oma teisel lugemisel ilma muudatusteta heaks kiita. VISist tulenevate muudatuste määrust käsitleva nõukogu esimese lugemise seisukoha tekst kajastab täielikult kahe kaasseadusandja vahel Euroopa Komisjoni abiga saavutatud kompromissi.

B. Põhiküsimused

Määruse (EL) nr 603/2013 muutmine

26. Nõukogu esimese lugemise seisukohaga muudetakse Eurodac'i määrust, et:

- anda pädevatele viisasad väljastavatele asutustele juurdepääs Eurodacile, et nad saaksid teha andmetes päringuid kirjutuskaitstud vormingus;
- ühendada Eurodac määruse (EL) 2019/818 artikliga 6 loodud Euroopa otsinguportaaliga, et võimaldada VISi tehtavat automaatset töötlemist; ning
- pidada registrit või logi kõikide Eurodacis ja VISis tehtud andmetööstustoimingute kohta.

Määruse (EL) 2016/794 muutmine

27. Nõukogu esimese lugemise seisukohaga muudetakse Europoli määrust, et:

- võimaldada Europolil esitada oma arvamus tulenevalt VISi poolt automaatse töötlemise raames tehtud konsultatsioonist ning
- võimaldada VISi jaoks määratud asutustele VISi määruse kohaldamisel kaudne, päringutabamusel või selle puudumisel põhinev juurdepääs Europoli andmetele.

Määruse (EL) 2018/1862 muutmine

28. Nõukogu esimese lugemise seisukohaga muudetakse määrust, milles käsitletakse SISi loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös, et:

- pidada logisid kõikide SISis ja VISis tehtud andmetööstustoimingute kohta;
- anda riiklikele pädevatele asutustele juurdepääs SISi sisestatud andmetele, et kontrollida käsitsi VISis tehtud automaatsete päringute tabamusi ja hinnata, kas viisa, pikaajalise viisa või elamisloa taotleja kujutaks endast ohtu avalikule korrale või avalikule julgeolekule; ning
- ühendada SISi kesksüsteem määruse (EL) 2019/818 artikliga 6 loodud Euroopa otsinguportaaliga, et võimaldada VISi tehtavat automaatset töötlemist.

Määruse (EL) 2019/816 muutmine

29. Nõukogu esimese lugemise seisukohaga muudetakse ECRIS-TCNi määrust, et:

- lisada süüdi mõistetud kolmanda riigi kodaniku andmekandesse märke, mis osutab VISiga seotud eesmärkidel, kas asjaomane kolmanda riigi kodanik on süüdi mõistetud terroriaktis või raskes kuriteos;
- näidata, et see märke kustutatakse automaatselt 25 aasta möödumisel märke lisamisest terroriaktis süüdimõistmise puhul ning 15 aasta möödumisel märke lisamisest muudes rasketes kuritegudes süüdimõistmise puhul;
- anda VISi kesksüsteemile juurdepääs märgetele ja süüdimõistva kohtuotsuse teinud liikmesriigi (liikmesriikide) koodile ning võimaldada VISi kesksüsteemil teha nende kohta päringuid kontrolli eesmärgil, kui VISi tehtava automaatse töötlemise käigus saadakse päringutabamusi;
- võimaldada päringutabamuse korral kesksüsteemil või ühisel isikuandmete hoidlal teatada pädevale asutusele automaatselt, millistel liikmesriikidel on karistusregistriandmeid kolmanda riigi kodaniku kohta;

- ühendada ECRIS-TCN määruse (EL) 2019/818 artikliga 6 loodud Euroopa otsinguportaaliga, et võimaldada VISi tehtavat automaatset töötlemist;
  - anda VISi jaoks määratud asutustele VISi määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks õigus pääseda juurde ühises isikuandmete hoidlas olevatele ECRIS-TCNi andmetele; ning
  - pidada logi kõikide ühises isikuandmete hoidlas ja VISis tehtud ECRIS-TCNi andmetöötlustoimingute kohta.
30. Euroopa Parlament nõudis algselt, et ECRIS-TCNi määrusesse lisataks säte, millega tehakse komisjonile ülesandeks hinnata ühe aasta jooksul pärast ECRIS-TCNi kasutuselevõttu, kas VISi poolt ECRIS-TCNis päringute tegemine oli vajalik, et toetada määruse (EÜ) nr 767/2008 kohast VISi eesmärki hinnata, kas viisa, pikaajalise viisa või elamisloa taotleja kujutaks endast ohtu avalikule korrale või avalikule julgeolekule. Nõukogu esimese lugemise seisukohaga lisatakse aruandesse, mille komisjon peab esitama kolm aastat pärast muudetud VISi töölerakendamist, hinnang selle kohta, kas VISi poolt ECRIS-TCNis päringute tegemine on eespool nimetatud eesmärgi saavutamisele kaasa aidanud.

Määruse (EL) 2019/818 muutmine

31. Nõukogu esimese lugemise seisukohaga muudetakse (politseikoostöö valdkonna) koostalitlusvõime määrust, et kohandada seda vastavalt muudetud VISi eesmärkidele.

IV. KOKKUVÕTE

32. Nõukogu esimese lugemise seisukoht kajastab täielikult kompromissi, milleni jõuti Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelistel läbirääkimistel, mida vahendas komisjon. Nõukogu hinnangul kujutab tema esimese lugemise seisukoht endast tasakaalustatud paketti ning kui määrus, millega muudetakse määrusi (EL) nr 603/2013, (EL) 2016/794, (EL) 2018/1862, (EL) 2019/816 ja (EL) 2019/818 seoses tingimuste kehtestamisega juurdepääsu saamiseks muudele ELi infosüsteemidele VISi kasutamise eesmärgil, vastu võetakse, annab see võimaluse ühendada VIS teistest ELi infosüsteemidest pärit andmete ja Europoli andmetega ning võimaldab seeläbi süsteemidel üksteist täiendada, et parandada välispiiride haldamist, aidata kaasa ebaseadusliku sisserände tõkestamisele ja sellevastasele võitlusele ning tagada julgeoleku kõrge tase liidu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, sealhulgas säilitada avalik julgeolek ja avalik kord ning kindlustada julgeolek liikmesriikide territooriumidel.
33. Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade (LIBE) komisjoni esimees kinnitas oma 1. veebruari 2021. aasta kirjas alaliste esindajate komitee eesistujale saavutatud kompromissi. Nimetatud kirjas teatas LIBE-komisjoni esimees, et ta soovib oma komisjoni liikmetel ja seejärel parlamendi täiskogul kiita nõukogu esimese lugemise seisukoht pärast selle viimistlemist mõlema institutsiooni õiguskeeleekspertide poolt muudatusteta heaks parlamendi teisel lugemisel.